

A Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei Szakmatámogatási Rendszer Hírlevele

II. negyedév

2022.

Tartalom

Az Országos Munkacsoportokról	3
Idősügyi Országos Munkacsoport	4
Hajléktalanügyi Országos Munkacsoport	4
Pszichiátria Országos Munkacsoport	5
Addiktológia Országos Munkacsoport	5
Család és gyermekjóléti Országos Munkacsoport	6
Idősügyi Országos Munkacsoport	6
Fogyatékosügyei Országos Munkacsoport	7
Átmeneti Gondozás Országos Munkacsoport	7
Megvalósított szakmai rendezvényeink	8
Tervezett szakmai rendezvényeink	10
Hasznos információk	11
Az elemi rehabilitációs szolgáltatásról	11
Fehér Bot Alapítvány „Látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatása”	12
A fogyatékosügyi tanácsadói szolgáltatásról	14
Szakmai állásfoglalások, javaslatok	17

Az Országos Munkacsoportokról

A Területi Szakmatámogatási Rendszeres belül a szociális ellátási típusoknak megfelelő országos munkacsoportok jöttek létre, tagjai között a konzorciumi partnereink delegált szakemberei is megtalálhatóak. A tagok személyének kiválasztásában elsősorban szakmai ismereteik, attitűdjük dominált. A munkacsoportok tagjai sokrétű szakmai ismereteik birtokában az általuk megtervezett munkaterv alapján közösen dolgoznak az adott ellátási típus területén megjelenő problémák megoldásán.

Az országos munkacsoportoknak lehetősége van egy – egy felmerülő probléma, javaslat kapcsán más munkacsoportot is bevonni a szakmai munkába, így eredményesebb és hatékonyabb problémamegoldást érnek el a többszintű és többretegű szakmai tapasztalatok felhasználásával.

A munkacsoporti üléseken részt vesznek az Emberi Erőforrások Minisztériumának Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztályának munkatársai is.

Az Emberi Erőforrások Minisztériumának Szociális és Gyermekjóléti Szolgáltatások Főosztálya ez évben keretet is szabott az országos munkacsoportok szakmai munkájának, a szociális ellátásokhoz készült szakmai ajánlások, protokollok felülvizsgálatát vagy néhány esetben annak elkészítését jelölte ki feladatnak, hiszen ezen ajánlások már javarészt elavultak, nem felelnek meg a jogszabályi háttérnek vagy néhány ellátás esetében nem is rendelkezik a szakma ilyen protokollal.

Fontos kiemelni, hogy a szakmai ajánlások nem jogszabályi ismertetést, törvényi értelmezést jelentenek, hanem egy módszertani útmutatást, ami mentén eredményesen, de egyben jog követően tud működni az adott szolgáltatás.

A munkacsoportok leírása alatt megtalálható a munkacsoportba delegált tagunk elérhetősége, várjuk javaslataitokat, problémáitokat, észrevételeiteket.

Idősügyi Országos Munkacsoport

Legfontosabb feladatuk az idős személyek számára bentlakást biztosító szociális szolgáltatók szakmai munkáját segítő módszertani útmutató elkészítése, illetve a demens személyek számára bentlakást biztosító szociális szolgáltatók szakmai munkáját segítő módszertani útmutató kidolgozása, előtérbe helyezve ezen ellátási csoport speciális szükségleteit.

A munkacsoport emellett természetesen más vonalon is végzi munkáját, igyekszik az idős ellátással kapcsolatos alap, illetve szakosított ellátások területén problématerképet, halmazz felrajzolni, s a problémákat a munkacsoport tagok által behozott megoldási javaslatokkal, jó gyakorlatokkal orvosolni.

Problémaként merült fel a nappali ellátásba való szállítás gondja, ennek kapcsán kapcsolódási pontként lépne be más alapszolgáltatásokkal való együttműködés, (például falu és tanyagondnoki szolgáltatás) s így előtérbe kerülne az ezzel kapcsolatos szakmai háttér kialakítása, s belépett a hosszabbított nyitvatartás dilemmája is.

Munkacsoport tag az „Együtt az úton” Közhasznú Egyesület, mint konzorciumi partner nevében:

Sarkadiné Fehér Ildikó

email címe: vezeto.apolo@agogyortelek.hu

Hajléktalanügyi Országos Munkacsoport

A munkacsoport feladata az utcai szociális munka szakmai ajánlás elkészítése, a regionális diszpécsterszolgálatok bevonásával protokoll kidolgozása a krízisautók megszervezésére és működtetésére, valamint együttműködés a családsegítéssel.

Természetesen e munkacsoport fókuszában is a speciális igényű csoportok ellátási nehézségei állnak, hiszen egyre több az idősödő és ápolást igénylő, különleges igényű ellátottak jelenléte a hajléktalanellátásban, ezért szükséges a Hajléktalan Otthonokat bővítése, terveik között szerepel a lakhatási programok tapasztalatainak áttekintése, a már lezajlott lakhatási projektek hatásvizsgálatának lekérdezése a speciális igényű emberekre vonatkozóan. Valamint előtérbe került a szakmai munka során a humanitárius segítségnyújtás feladata az ukrán menekültek számára.

Munkacsoport tag a Sztármári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka, mint konzorciumi partner nevében:

Kőrizs Olivér

e-mail címe: olivergodlike@gmail.com

Pszichiátria Országos Munkacsoport

Szakmai feladata a támogatott lakhatás gyakran ismételt kérdéseinek a felülvizsgálata, aktualizálása és kiadása.

A munkacsoport tagjai megállapodtak, hogy munkaterületük kialakításában a FELÉPÜLÉS MODELL kerül a középpontba.

Célkitűzéseik:

- szakmai kritériumok a pszichiátriai ellátásban
- presztízsemelés
- speciális csoportok (idős pszichiátriai ellátás) szakmai kérdéseinek tisztázása
- hozzátartozói csoportok támogatása, bevonása a szolgáltatási tartalomba
- betegút koordináció

Munkacsoport tag a Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei „Viktória Szociális Intézmény, mint gesztor képviselőjében Zeke Adél

e-mail címe: zeke.adel@agogyortelek.hu

Addiktológia Országos Munkacsoport

Feladatuk a támogatott lakhatás gyakran ismételt kérdéseinek a felülvizsgálata, aktualizálása és kiadása a fogyatékosügyei és a pszichiátriai munkacsoporttal közösen együttműködve.

Ezzel párhuzamosan a következő feladatokat tűzték ki munkatervükben:

- Kliensút a szenvedélybeteg ellátás területén
- Szakmai ajánlások felülvizsgálata
- Rövidített rehabilitációs ellátás koncepciójának kidolgozása (működő gyakorlatok feltérképezése, lehetséges helye az ellátórendszerben, finanszírozási háttér stb.)

Szenvedélybetegeket ellátó TL-ek specifikumai, dilemmák, kérdések

Munkacsoport tag a Szabolcs – Szatmár – Bereg Megyei „Viktória Szociális Intézmény, mint gesztor képviselőjében Pecséri Edit

e-mail címe: pecseri.edit@agogyortelek.hu

Család és gyermekjóléti Országos Munkacsoport

A csoport feladata a felnőtt személyekre vonatkozó - család- és gyermekjóléti szolgáltatási feladat szociális segítő folyamataira ajánlás/protokoll készítése.

- a 2016-ban kiadott és 2017-ben kiegészített szakmai ajánlások és protokollok felülvizsgálata a szakmai és a jogszabályváltozást szempontok figyelembe véve.
- Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás által működtetett észlelő- és jelzőrendszer folyamatairól
- Protokoll a család- és gyermekjóléti szolgáltatás keretében biztosított szociális segítő munka folyamatairól
- Protokoll a gyermekvédelmi gondoskodáshoz kapcsolódó család- és gyermekjóléti szolgáltatások folyamatairól

Valamint előtérbe került a gyermekbántalmazás módszertana és a nevelőszülői alkalmatlanság kérdése is.

Munkacsoport tag a Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka, mint konzorciumi partner nevében:

Felföldiné Gere Anita

e-mail címe: gereancsi@gmail.com

Idősügyi Országos Munkacsoport

Falu és tanyagondoki szolgáltatás

Szakmai feladatukat nézve szorosan összekapcsolódnak az országos idősügyi munkacsoporttal, s közösen vesznek részt azon munkacsoport szakmai ajánlásainak, protokolljainak kidolgozásában felhasználva az alapellátásból hozott tapasztalataikat, javasolataikat.

Ugyanakkor saját területük problémáira is fókuszálnak, szállítás problematikája, megkülönböztető jelzés esetleges használatának beépülés a munkavégzés folyamatába.

Munkacsoport tag, Géberjén Község Önkormányzata, mint konzorciumi partner nevében:

Simonné Görbe Réka

e-mail címe: gorbe.reka@gmail.com

Fogyatékosügyei Országos Munkacsoport

Szakmai feladatuk:

- Fogyatékos személyek nappali ellátást nyújtó szolgáltatók részére – szakmai ajánlás –elkészítése.
- Támogatott lakhatás szakmai módszertani munkafolyamatának összehangolása
- Támogató Szolgáltatás ajánlás áttekintése és felülvizsgálata, valamint a támogató szolgáltatás tananyagának autista specifikus ismeretekkel való bővítése.
- A támogatott lakhatás gyakran ismételt kérdéseinek a felülvizsgálata, aktualizálása és kiadása a pszichiátriai és az Addiktológia munkacsoporttal közösen együttműködve.

De emellett még kiemelt feladataik, szakellátás létszámproblémái, fogyatékos személyek gondozóháza, rehabilitációs intézmények nehézségei, képzési struktúra, asszertív kommunikáció fontosságának erősítése

Munkacsoport tag a „Jót s Jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület, mint konzorciumi partner nevében:

Bodzán Enikő

e-mail címe: bodzan.eniko87@gmail.com

Átmeneti Gondozás Országos Munkacsoport

Kitűzött feladataik:

- a területen működő szolgáltatók elérhetőségének összegyűjtése
- a felmerülő jogszabályi módosító javaslatok gyűjtése, indoklások kidolgozása
- nem bántalmazás miatt kialakuló krízis elhelyezési igény felmérésének szempontjai
- a külső férőhelyekre vonatkozó tapasztalatok összegyűjtésének szempontjai

Munkacsoport tag: Családok Átmeneti Otthona Vaja, mint konzorciumi partner nevében:

Erdődi Istvánné

e-mail címe: erdodine.saci66@gmail.com

Megvalósított szakmai rendezvényeink

<u>Rendezvény témája</u>	<u>Időpontja</u>	<u>Helyszíne</u>	<u>Rendezvény típusa</u>
Családok Átmeneti Otthona, mint szociális ellátási típus hatósági ellenőrzésének tematikája	2022.04.27	Remény Családok Átmeneti Otthona - Vaja	online szakmai műhely
Szakmatámogatási Hálózat bemutatkozása, falu és tanyagondnoki országos munkacsoport feladatai	2022.04.29	Géberjén község önkormányzata - Géberjén	online szakmai műhely
Ellenőrzési tapasztalatok a házi segítségnyújtást végző szolgáltatók/intézmények körében- Magyar Államkincstár Ellenőrzési Főosztály szakemberének Fodor Dávidnak az előadása	2022.05.06	Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények - Mátészalka	online szakmai műhely
Fogyatékoságügyi Országos Munkacsoport bemutatása, az eddig elvégzett szakmai munka ismertetése, jogszabályváltozások az adott ellátási területen	2022.05.17	„Jót s jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület - Géberjén	online szakmai műhely
Az óvodai, iskolai segítség szociális segítség szakmai háttere Előadók: Hunyady Marianna és Lőrinc Attila szakterületi referensek NSZI	2022.05.25	Szentpéteri Zsigmond Kulturális Központ és Színház - Mátészalka	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel

<u>Rendezvény témája</u>	<u>Időpontja</u>	<u>Helyszíne</u>	<u>Rendezvény típusa</u>
Kompetencia határok családgondozó és szakgondozó között	2022.06.02	Remény Családok Átmeneti Otthona - Vaja	online szakmai műhely
Gyermekvédelmi rendszer - új adatlapok használata	2022. 06.17	Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka	online szakmai műhely
Ellenőrzési tapasztalatok a támogató szolgáltatást, nappali ellátást nyújtó végző szolgáltatók/intézmények körében Magyar Államkincstár Ellenőrzési Főosztály szakemberének Fodor Dávidnak előadása	2022.06.17.	„Jót s jól” a Szatmári Kistérségben Egyesület – Géberjén Mandagóra Teaház	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
Bűnmegelőzés, időskori zaklatás Előadó: Gurbán Csaba Nyíregyházi Rendőrkapitányság Bűnmegelőzési Osztályának főnyomozója	2022.06.20	"Együtt az úton" Közhasznú Egyesület- Nyíregyháza	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
A falu és tanyagondnoki szolgáltatás hatósági ellenőrzési szempontsorának áttekintése	2022.06.29.	Géberjén község önkormányzata – Géberjén	online szakmai műhely
Aktuális helyzetek, problémák (idős szállítás, bentlakás kérdése, covid helyzet, létszámcsökkenés, ellátottak testi-lelki állapota, ütköző ellátások Előadó: Varga Zoltánné „Együtt az Úton” Közhasznú Egyesület idősek nappali ellátásának vezetője	2022.06.28	"Együtt az úton" Közhasznú Egyesület- Nyíregyháza	online szakmai műhely

Tervezett szakmai rendezvényeink

<u>Rendezvény témája</u>	<u>Időpontja</u>	<u>Helyszíne</u>	<u>Rendezvény típusa</u>
Egyensúlyteremtés a hétköznapi életünkben és a harmonikus emberi kapcsolatok Előadó: Dr. Gerzonné Varga Marica diplomás ápoló, természetgyógyász, reflexológus	2022.07.05.	"Együtt az úton" Közhasznú Egyesület- Nyíregyháza	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
Kilátástalan kigondozás okainak felmérése.	2022.07.05.	Remény Családok Átmeneti Otthona - Vaja	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
Jó gyakorlatok bemutatása az idősek nappali ellátása területén	2022.08. hó	"Együtt az úton" Közhasznú Egyesület- Nyíregyháza	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
Külső férőhely tapasztalatok, előnyök, hátrányok	2022.08. hó	Remény Családok Átmeneti Otthona - Vaja	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel
Eszmecsere a hajléktalan ellátás problematikája és jó gyakorlatainak tükrében	2022. 09. hó	Szatmári Egyesített Szociális és Egészségügyi Alapellátási Intézmények Mátészalka	szakmai műhelymunka személyes jelenléttel

Hasznos információk

Az elemi rehabilitációs szolgáltatásról

2021. január 1-én megalakult az elemi rehabilitációs szolgáltatásokat támogató módszertani központ a Slachta Margit Nemzeti Szociálpolitikai Intézet keretein belül, melyet a látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatásról szóló 490/2020. (XI.11.) Korm. rendelet is rögzít, valamint szabályozza a térítésmentesen igénybevehető szolgáltatás személyi és tárgyi feltételeit is.

Az elemi rehabilitáció, amely már több mint 40 éve létező szolgáltatás Magyarországon, az önállóság visszaállításához szükséges alapvető készségek megtanítását jelenti az alábbi területeken: tájékozódás és közlekedés, mindennapos tevékenységek, tapintható írás – olvasás, informatika és látástréning, pszichológia és szociális segítségnyújtás

Az elemi rehabilitációs tevékenység egy olyan komplex folyamat, amely a látássérült (vak és gyengénlátó) személyek számára önálló és független életet segítő szolgáltatásokat nyújt, azzal kapcsolatos ismereteket oktat. Célja a foglalkozási rehabilitáció elősegítése, továbbá a társadalomba történő be-, illetve visszailleszkedés támogatása, a megváltozott élethelyzetből adódó nehézségek áthidalása.

Fehér Bot Alapítvány „Látássérült személyek számára biztosított elemi rehabilitációs szolgáltatása”

Az alapítvány célja a Hajdú-Bihar és Szabolcs-Szatmár-Bereg megyében élő látássérültté vált személyek felkutatása és számukra magas színvonalú elemi rehabilitációs szolgáltatások nyújtása, továbbfejlesztése. Szervezetekkel való együttműködés során az elemi rehabilitációs szolgáltatás népszerűsítése.

A Fehér Bot Alapítvány 2006. december 01. napjával debreceni székhellyel és nyíregyházi kihelyezett csoporttal hozta létre a Látássérültek Elemi Rehabilitációs Központját. Az elmúlt 17 évben minden pályázati lehetőséget kihasználva igyekezett fenntartani elemi rehabilitációs szolgáltatását, és ezzel az ellátási területén élő gyengénlátó, aliglátó és vak kliensek rehabilitációhoz való hozzáférését elősegíteni. Jelenleg Debrecenben és Nyíregyházán érhető el a szolgáltatás ambuláns formában, valamint igény szerint a kliensek lakókörnyezetében otthontanítás keretein belül. A szervezet széles körű kapcsolati hálóval rendelkezik mind a két megyében, amely segíti a szolgáltatás népszerűsítését. A megvalósító munkatársak közül több személy gyengénlátó vagy vak, így sorstársként hitelesek, jó példaként állnak az ügyfelek előtt.

Szolgáltatási formák: Az alapítvány ambuláns, otthontanítás szolgáltatási forma igénybevételére ad lehetőséget, az egyenlő esélyű hozzáférés elvének érvényesítése érdekében.

Az elemi rehabilitációs területek, modulok a következők:

- **Rehabilitációs intervenció:** Azonnali segítségnyújtás egy sürgető problémára
- **Rehabilitációs felmérés:** Szociális és egészségügyi állapot felmérése
- **Funkcionális látásvizsgálat, látástrening:** A meglévő látás feltérképezése és optimális kihasználásának segítése.
- **Tájékozódás és közlekedés tanítás:** Biztonságos közlekedés fehérbot használatának elsajátításával. Gyengén- és aliglátók számára a BAR program alkalmazása.
- **Életvitelt segítő eszközök használatának tanítása:** Speciális, átalakított, mindennapos eszközök „vakos” felhasználása.

- **Mindennapos tevékenységek újratanítása:** Sütés-főzés speciális technikáinak megismerése, étkezéssel kapcsolatos tevékenységek, pénzkezelés, iratok rendezése, háztartás vezetése stb.
- **Kommunikációs és számítástechnikai ismeretek, adaptált gépírás tanítása:** Alapfokú számítógépes ismeretek elsajátítása, valamint képernyő-olvasó és képernyőnagyító programokkal szövegszerkesztés, internet, táblázatkezelés, okostelefon használatának megismerése.
- **Tapintható írás és olvasás tanítása:** Az ujjakkal tapintható pontírás és olvasás elsajátítása (gyógyszerek, fűszertartók feliratozására, stb.).
- **Esetkezelés és klienskoordináció:** Tájékoztatás, segítségnyújtás, ügyintézés szociális ügyekben, egyéni esetkezelés.
- **Pszichológiai szolgáltatás:** életviteli tanácsadás, mentális segítségnyújtás

Szolgáltatásaink díjmentesek.

Szolgáltatás helyszínei:

Fehér Bot Alapítvány Elemi Rehabilitációs Központ

4025 Debrecen Postakert u. 2.

Telefon: 52-530-658

Bihari Klára klienskoordinátor: 06-30-825-30-36

Fehér Bot Alapítvány Nyíregyházi Elemi Rehabilitációs Szolgáltatópont

4400 Nyíregyháza Vay Ádám körút 4-6. 129. iroda

Telefon: 42-788-297

Tóth Rea klienskoordinátor: 06-30-664-26-87

A szervezetnél folyó szakmai munkáról, a szolgáltatásokról tájékozódhat az interneten is az www.elemirehab.hu vagy az alapítvány honlapján a www.feherbot.hu címen

A fogyatékoságügyi tanácsadói szolgáltatásról

A fogyatékos emberek és családtagjaik számára számos esetben nehézséget jelent a célzott, egyénre szabott információkhoz való hozzáférés, a lehetőségek ismerete, az azokban való eligazodás. Szerteágazó információk állnak rendelkezésre, azonban ezek eltérő helyen találhatóak, nehezen elérhetőek, gyakran hiányosak. Hiányzik egy összefogó, az elszórtan található információkat integráló és folyamatosan nyomon követő rendszer, amely egyablakos ügyintézési formában biztosítaná az érintettek számára az információs és tanácsadási hozzáférést. Az egyenlő esélyű hozzáférés, az akadálymentesítés fontos, hogy az információknál, a tudáskialakításnál kezdődjön, melyek nélkül a szolgáltatásokhoz való hozzáférés nem lesz teljes körű, így a fogyatékos emberek társadalmi integrációja sem valósulhat meg maradéktalanul.

A fogyatékos emberek számára a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés elősegítése érdekében került kialakításra 2018. április-2021. december között az országos fogyatékoságügyi tanácsadói hálózat a Nemzeti Fogyatékoságügyi és Szociálpolitikai Központ MONTÁZS projekt keretében. Bár a projekt lezárult, de a nagy számú megkeresések és a pozitív visszajelzések igazolták, hogy a fogyatékoságügyi tanácsadók által nyújtott szolgáltatásokra nagy az igény. ezért a tanácsadás 2022. január 1-től átkerül az emberi erőforrások minisztere által kijelölt család- és gyermekjóléti központokhoz.

A speciális ismeretekkel, tudással rendelkező fogyatékoságügyi tanácsadók, a helyi igényekre alapozott szolgáltatást biztosítanak a fogyatékos személyek és családtagjaik, valamint a szakemberek számára. A család- és gyermekjóléti központok által nyújtott egyéb tevékenységek mellett, az intézmények látókörében kevésbé jelen lévő fogyatékos személyek és hozzátartozóik számára közvetlen, sérülésspecifikus tanácsadói segítséget nyújtanak.

Fontos, hogy a fogyatékosággal élő célcsoport tagjai, valamint családjaik igénybe vevőként, mikro- és makro környezetükben a településen elérhető alapszolgáltatótól kapjanak segítséget.

A 15/1998 (IV. 30.) NM rendelet 27/A. § alapján:

A fogyatékoságügyi tanácsadás feladata:

- a) **tanácsadás biztosítása a fogyatékos személy és családtagjai számára, a velük való kapcsolatfelvétel**, az információnyújtás, a szociális készségek fejlesztése, az ügyintézés, valamint klubfoglalkozás és sorstársi csoportok szervezése, működtetése,
- b) **együttműködés** a szociális, gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltatásokat nyújtó szolgáltatókkal, intézményekkel, egészségügyi alap- és szakellátásokat nyújtó egészségügyi szolgáltatókkal, oktatási, képzési szolgáltatásokat nyújtókkal, foglalkoztatási szolgáltatásokat nyújtókkal, közlekedési, sport-, kulturális és egyéb szabadidős tevékenységet nyújtó szervezetekkel, egyéb civil szervezetekkel, érdekvédelmi csoportokkal, valamint egyházi intézményekkel, közösségekkel,
- c) a fogyatékos személyek és családtagjaik számára biztosított szolgáltatások igénybevételének segítése, ideértve a család- és gyermekjóléti központ által nyújtott szolgáltatásokat,
- d) közreműködés egyes életvitelt támogató eszközök kölcsönzésében és speciális szolgáltatások közvetítésében,
- e) együttműködés a szociális diagnózist felállító eszményekkel, és
- f) kapcsolattartás a többi fogyatékoságügyi tanácsadóval.

A tanácsadás célja bármely fogyatékosággal kapcsolatos teljes körű, komplex tanácsadás mely:

- megváltozott élethelyzettel kapcsolatos tanácsadás,
- információnyújtás fogyatékkal élő emberek ellátásairól, azok igényléséről,
- információnyújtás fogyatékkal élő embereket segítő szervezetek, szolgálatok, intézmények elérhetőségeiről, tevékenységeiről, szolgáltatásairól,
- információk az akadálymentesen elérhető lehetőségekről,
- klubfoglalkozások fogyatékosággal küzdő gyermekkel vagy felnőttel élő családok számára,
- segédeszköz beszerzés–kölcsönzés,
- a fogyatékos személyek számára nyújtott szakmai és közszolgáltatások hozzáférhetőségének kialakításában történő együttműködés, információnyújtás,

- tanácsadás a fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatos speciális szolgáltatásokról,
- fogyatékkal élő/megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatásával kapcsolatos tanácsadás,
- A fogyatékosügyei tanácsadás telefonon; elektronikus formában, valamint személyesen is igénybe vehető.

Szabolcs-Szatmár-Bereg megye Nagykálló, Nyírbátor, Csenger, Kisvárd, Mátészalka, Fehérgyarmat, járásainak fogyatékosügyei tanácsadója:

Tóthné Nefiru Anikó

Telefon: +36303718846

E-mail: nefiru.aniko@nycsgyk.hu

Család és Gyermekjóléti Központ

4400 Nyíregyháza, Tűzoltó utca 1. szám

Szakmai állásfoglalások, javaslatok

Szakmatámogatási céljaink és feladataink közé tartozik, hogy folyamatos tájékoztatás biztosítunk a jogszabályi változásokról, jogértelmezésben nyújtunk segítséget, annak érdekében, hogy jogkövető és magasabb szintű szociális ellátást nyújtsunk a felhasználók részére.

A hiteles és pontos tájékoztatás érdekében az intézményektől, szolgáltatóktól érkező szakmai kérdéseket továbbítjuk az illetékes szervek felé.

Hírlevelünkben most közé tesszük az eddig hozzánk érkező problémákat s azokra érkezett válaszokat.

1. Az intézménytől érkező kérdés, problémakör

2021. május 27-én megjelent a Magyar Közlöny 97. számában, hogy feloldásra került a demens nappali ellátás és a házi segítségnyújtás ugyanazon napon való igénybevétele. Kérdésem lenne, hogy külön megállapodást kötök házi segítségnyújtásra és külön demens nappali ellátásra és ugyanazon a napon, ha mind a két szolgáltatást igénybe veszi az ellátott, akkor igényelhető mind a két normatíva ugyanazon napra?

Illetve, ha az ellátott mind a két szolgáltatásra igényt tart minden nap, akkor is biztosítható számára?

A településünkön több szolgáltató is van, ha lenne olyan demens idős, aki más szolgáltatótól veszi igénybe a házi segítségnyújtást, azonban igényt tartana a demens nappali ellátásra is mind a két szolgáltató lekérheti a normatívát a saját szolgáltatására?

Az SZMSZ-t elég annyival kiegészíteni, hogy a házi segítségnyújtásnál belefoglaljuk, hogy a demens nappali ellátást is igénybe veheti az ellátott ugyanazon napon, illetve fordítva?

Az 1/2000 SZCSM rendelet 84/A. §*(1) *A demens személyek nappali ellátása a Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, a rehabilitációs szakértői szerv vagy pszichiáter, neurológus, geriáter szakorvos demencia kórképet megállapító szakvéleményével rendelkező személyeket látja el.

Kérdésem a következő lenne a fenti rendelettel kapcsolatban: az ambuláns lap, illetve zárójelentés egy orvosi szakvélemény, így, ha az ambuláns lapot, illetve zárójelentést

pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos adja ki akkor ez elfogadható demencia igazolására, illetve a MÁK elfogadja? Vagy csak az orvosszakértői szakvéleményt, melyet csak Pszichiátriai/Neurológiai Szakkollégium által befogadott demencia centrum, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal, a rehabilitációs szakértői szerv állít ki?

EMMI állásfoglalása

"Magyarország 2021. évi központi költségvetéséről szóló 2020. évi XC. törvény (a továbbiakban: 2021. évi Ktgv.tv) 2021. május 28-tól hatályos módosítása szerint **a házi segítségnyújtás és a demens betegek nappali ellátása** szociális alapszolgáltatás **ugyanazon a napon is igénybe vehető a szolgáltatás igénybevételére jogosultsággal, és a szolgáltatás igénybevételére**, a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 94/C. § (3) bekezdése szerint **megállapodással rendelkező személyek számára függetlenül attól, hogy az egyes szolgáltatások működését ugyan az vagy eltérő fenntartó biztosítja.**

A 2021. évi Ktgv. tv. hivatkozott melléklete szerint:

„20.2.5. Házi segítségnyújtás esetén a támogatás szempontjából nem vehető figyelembe az ellátott arra a napra, amelyen nappali ellátásban is részesül, ide nem értve a demens betegek nappali ellátását.”

Fenti szabály Magyarország 2022. évi központi költségvetéséről szóló 2021. évi XC. törvény (a továbbiakban: 2022. évi Ktgv.tv) 2. sz. mellékletének 21.2.5. pontjában változatlan módon megtalálható, tehát az ütközés alóli mentesítés 2022. évben is biztosított a fenntartók számára.

Egy-két szolgáltató jelezte már, hogy a KENYSZI rendszer az igénybevétel rögzítése során ütköző szolgáltatást jelenít meg, ebben az esetben javasolom, hogy a szolgáltatók írásban vegyék fel a kapcsolatot a Magyar Államkincstár Szociális Ellátások Főosztályával (a továbbiakban: MÁK), és jelezze a rendszerhibát, egyúttal kérjék az ütközéssel érintett teljes időszak központi javítását a MÁK részéről. (A MÁK elérhetősége: kenyszi@allamkincstar.gov.hu; kasa.karolina@allamkincstar.gov.hu.)

Az SzMSz helyett a Szakmai program módosítását javasolom, kiemelt figyelemmel a szolgáltatásról szóló tájékoztatással, igénybevétellel, a szolgáltatás tartalmával kapcsolatos részekre. Ha más-más szolgáltató biztosítja az egyes ellátásokat, akkor az együttműködés más szervezetekkel részt is szükségesnek tartom kiegészíteni.

Az ambuláns lap, illetve zárójelentés álláspontom szerint is orvosi szakvélemény, ezért, ha az ambuláns lapot, illetve a zárójelentést pszichiáter, neurológus vagy geriáter szakorvos (a

továbbiakban szakorvos) adja ki, és a diagnózis egyértelműen fel van tüntetve, akkor az elfogadható a demencia fennállásának az igazolására.

A demencia fennállását igazoló szakvélemény esetében formai előírás nincs, így minden olyan orvosi dokumentum igazolja annak fennállását, amit az arra feljogosított orvos állít ki (igazolás, ambuláns lap, kórházi zárójelentés stb.) és azon a demencia diagnózis egyértelműen meghatározásra került, továbbá az orvos a dokumentumot aláírta és orvosi pecsétjével lebélyegezte."

2. Az intézménytől érkezett kérdés

- házi segítségnyújtás esetében mennyi ideig kell megőrizni a tevékenységi naplót?

EMMI válasza

Az adatkezelés időtartamát kötelező adatkezelés esetén a vonatkozó jogszabályi előírások határozzák meg, míg önkéntes hozzájáruláson alapuló adatkezelés esetén az adatkezelő olyan adatkezelési időtartamot köteles alkalmazni, amely az összes releváns körülményre figyelemmel (különösen: szükségesség, arányosság, célhoz kötöttség, jogalap) megfelelő és annak alkalmazásához az érintett előzetes tájékoztatáson alapuló hozzájárulását adta. Általánosságban elmondható, hogy az adott terület szabályozását biztosító törvény rendelkezik az iratok megőrzési idejéről.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 18–18/B. §, a 20. § vagy a 20/C. § szerinti nyilvántartásból a szociális ellátásra való jogosultság vagy az ellátás megszűnésétől számított – a szolgálati időre jogosító ellátások kivételével, pl. fejlesztőfoglalkoztatásban Mt.-s jogviszonyban foglalkoztatott személy szolgálati idejét alátámasztó iratanyag – 5 év elteltével törölni kell az adott személyre vonatkozó adatokat. A gyakorlatban ez azt jelenti, hogy ha valaki 15 évig ellátottja az intézménynek, az intézményi jogviszony alatt fennáll az intézmény nyilvántartási kötelezettsége, az 5 évet a szolgáltatásnyújtás/intézményi jogviszony megszűnésétől kell számolni. Az ellátás megszűnését követő 5 év elteltével lehet az adatokat törölni. Főosztályunk álláspontja szerint az igénybevétellel kapcsolatos, jogszabályban meghatározott dokumentumokat (ha a kérelmet írásban nyújtották be, akkor a kérelem, a megállapodás, a jogosultság vizsgálat, az

igénybevételt alátámasztó és a megszűnés körülményeit tisztázó dokumentum stb.) is ebben az időpontban lehet törölni, hiszen ez támasztja alá a nyilvántartás adatait.

3. Intézménytől érkezett kérdés

A szakmai kérdés a következő, hogy az a vezető, aki szociális szakvizsgával rendelkezik, de elvégezte a vezetőképzés egyik vagy mindkét szakaszát arra a pontgyűjtési kötelezettség vonatkozik e.

Ez azért nem egyértelmű, mert 9/200 (VIII.4.) Szcsm rendelet (4) A személyes gondoskodást végző személy mentesül a továbbképzési kötelezettség alól, ha

a) a vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet alapján vezetőképzésre kötelezett, de a 25/2017 (X.18.) EMMI rendelet (2) A vezetőképzésben való részvételi kötelezettség nem vonatkozik

e) a szociális szakvizsgával rendelkező személyre;

Így egy kicsit meg vannak zavarodva a vezetők több területen, hogy elvégezték a képzést, de már nem kötelező, tehát nincsenek abba a körbe, akik vezetőképzésre kötelezettek lennének. Ez a két jogszabály nem fedi teljesen egymást.

A jelenlegi időszakban a jogszabály alapján teljesítették képzési kötelezettségüket, de a következő négy évre vonatkozna a kérdésünk.

NSZI állásfoglalása

A vezetői megbízással rendelkező szociális szolgáltatást nyújtó személyek vezetőképzéséről szóló 25/2017. (X. 18.) EMMI rendelet (a továbbiakban: 25/2017. rendelet) szabályozza a vezetőképzésen történő részvételi kötelezettséget, valamint az az alóli mentesítés feltételeit.

A vezetőképzésben való részvételi kötelezettség nem vonatkozik a szociális szakvizsgával rendelkező személyekre.

A 25/2017. rendelet 2. § (2) bekezdés alapján, a mentesített személy a továbbképzési kötelezettségét a személyes gondoskodást végző személyek továbbképzéséről és a szociális szakvizsgáról szóló miniszteri rendelet (a továbbiakban: 9/2000. rendelet) szerint teljesíti.

4. Intézménytől érkezett kérdés

Ha a munkavállaló megszerezte a számára előírt kreditpontokat a jelenlegi képzési időszakon belül, de azokon felül részt vesz valamilyen, pl. munkakörhöz kötött képzésen az már új időszakba fog beszámítani neki, vagy elveszíti, mert ebben már nincsen rá szüksége?

NSZI állásfoglalása

Megkeresésére tájékoztatjuk, hogy a munkavállaló a kötelezően előírt továbbképzés teljesítésén túlmenően is részt vehet továbbképzésen, azonban a pontszámai nem számítanak bele a következő továbbképzési időszakába.

5. Intézménytől érkezett kérdés

Az iskolai szociális munka végzettség továbbra is mentesíti e az óvodai- és iskolai segítőket a kötelező képzés elvégzése alól?

NSZI állásfoglalása

Az oktatási programban leírtak szerint adható felmentés, az alábbiak szerint:

Felmentések kezelése

A képzésben résztvevőknek a modulok alól felmentésre nincs lehetőségük.

Nem kell a képzést elvégezniük azoknak, akik az alábbiakban felsorolt felsőoktatási intézményekben az alábbi szakirányú továbbképzés elvégzését igazoló oklevéllel rendelkeznek vagy ezen szakirányú továbbképzések esetében hallgatói jogviszonyt létesítettek:

Apor Vilmos Katolikus Főiskola

Óvodai és iskolai szociális segítség szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám: FNYF/200-3/2019.

Debreceni Egyetem Egészségügyi Kar

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám:
FF/1552-4/2014.

Eszterházy Károly Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kar

Óvodai és iskolai szociális segítség szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs
szám: FNYF/200-3/2019.

Gál Ferenc Főiskola Egészség- és Szociális Tudományi Kar

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám:
FNYF/1869-2/2017.

Kodolányi János Egyetem

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám: OH-
FHF/1395-2/2009.

Nyíregyházi Egyetem

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám:
FNYF/881-4/2017.

Pécsi Tudományegyetem

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak – OH regisztrációs szám:
FNYF/981-3/2018

Semmelweis Egyetem

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám:
FNYF/340-3/2019.

Veszprémi Érseki Hittudományi Főiskola

Iskolai szociális munka szakirányú továbbképzési szak - OH regisztrációs szám:
FNYF/2163-3/2016.

A kérdésre válaszolva, ha a fent felsorolt képzésen vett részt a kolléga, akkor mentesül
OISZSK elvégzése alól.

6. Intézménytől érkezett kérdés

"Az lenne a kérdésem, hogy a házi segítségnyújtásban a gondozottaknak a járvány ideje alatt nem kellett aláírni a gondozási naplót, ez változott- e és ha igen mikortól?"

EMMI állásfoglalása

A veszélyhelyzet megszűnését követően a gondozási naplók újbóli aláíratásával kapcsolatos megkeresésére az alábbiakról tájékoztatom.

A veszélyhelyzet ideje alatt teendő, egyes szociális és gyermekvédelmi ellátásokkal kapcsolatos intézkedésekről, valamint a szociális és gyermekvédelmi szolgáltatásoknak a veszélyhelyzet ideje alatt elrendelt működési rendjéről szóló 556/2020. (XII. 4.) Korm. rendelet 2022. június 1. napjával hatályát veszítette, így ezen időpontot követően az egyes szociális alapszolgáltatások adminisztrációja során a napi igénybevételt igazoló ellátotti aláírástól nem lehet a továbbiakban eltekinteni.

A további sikeres szakmai együttműködés, valamint a kitűzött céljaink megvalósulása reményében, kérünk Benneteket, csatlakozzatok hozzánk.

Kérdéseiteket, véleményeiteket, hozzászólásaitokat a következő e-mail címekre várjuk:

ago.gyortelek@agogyortelek.hu

zeke.adel@agogyortelek.hu

Forduljatok hozzánk bizalommal!

Eredményes együttműködésben bízva:

Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Szakmatámogatási Rendszer